

21.aprīlī Lielā Talka!

Aicinām visus Līgatnes novada iedzīvotājus sakopt savas mājas apkārtni un tuvāko reģionu.

Koordinatori, pie kuriem varēs uzziņāt informāciju par labiekārtošanas vietām, būs pieejami Gaujasmalā, Remdenkalnā, Skolas kalnā, „Sprīņģos”, Ķempjos, Skalupēs, Sporta centrā, „Fabriciusā”, pie „Zvaniņiem” un „Ratniekos”.

Lielās Talkas mērķis šogad ir upju un ūdenstilpņu sakopšana. Šī mērķa ietvaros Līgatnē tiks veidota jauna pastaigu un atpūtas taka gar Līgatnes upi, Augšlīgatnē – tīrīta un labiekārtota Ratnieku ezera apkārtnē.

Visus interesentus ūdenstilpņu sakopšanai aicinām pieteikties pie Lielās Talkas galvenās koordinatores Līgatnē – Vitas Zilgalves (tālr.29265518).

Kā katru gadu Lielās Talkas organizatori sagādās maisus, taču par darba cimdiem vēlam padomāt pašiem. Līgatnes Kultūras un tūrisma centrs parūpēsies par gardām pusdienu dešinjām visiem talkotājiem, kas būs pieteikušies novada sakopšanai pie koordinatoriem. ●

Līgatnes matemātiķi apmeklēja pasākumus Cēsīs un Priekuļos

Tieši pirms pavasara brīvdienām, 9.martā, Līgatnes novada vidusskolas astoņi 5.–12.klašu skolēni piedalījās Priekuļu vidusskolas skolotājas Ingas Ruskules rīkotajā matemātiķu pasākumā. Līgatnes novada vidusskolu šogad pārstāvēja Linda Tralle, Līga Īzaka, Emīlija Krista Grava, Patrīcija Bērziņa, Laura Zicmane, Jeļena Zapieterskaja, Māra Šulca un Monta Skrastiņa. Sākumā visas uzaicinātās skolu komandas tikās Cēsīs bērnu zinātnes centrā „Z(in)oo”, kur varēja sacensties veiklības un prāta spēlēs un izmēģināt vēl neapgūtās un nesen uzstādītās iekārtas. Vēlāk skolas autobuss mūs nogādāja uz Priekuļu vidusskolu, kur skolēnu komandām bija jāveic dažādi

interesanti uzdevumi – jāizgatavo mūzikas instrumenti un jāmuzicē, jāveido no papīra sarežģīti telpiski ķermeņi, jāpārnes attēla projekcija telpā, izmantojot līmlentas. Īsāk sakot, tika padomāts, lai skolēni iepazītu matemātiķu mazliet citādu kā pierasts, sēžot skolas solā.

Ļoti priecājāmies par iespēju veselstundu izmantot pie skolas esošo peldbaseinu. Vakara noslēgumā visu skolu skolēni draudzīgi dziedāja, dejoja un šķīrās, lai pēc gada atkal satiktos.

Līgatnes novada vidusskolas matemātikas un informātikas skolotāja **Laila Bērziņa** ●

Foto: Laila Bērziņa

Pavasari

*Es ņemu debess gabaliņu zilu
Un pielieku tam sniegpulksteni klāt,
Vēl pūpolus un smaržu pilno silu,
To visu vēlos tev es uzdāvināt.
Šai apsveikumā sūtu bērzu prieku,
Ko apzeltījis plaukstošs lazdas zars,
Un vēl simts tūkstoš dzimtas puses nieku,
Kas tavai sirdij prieku dāvāt var.*

Kornēlija Apškrūma

Gaišas domas, priecīgu prātu un stipru veselību, aprīļa jubilār!

Īpašie gaviļnieki:

Vitālijs Afanasjvs
Jānis Auziņš
Gunta Rauza
Irēna Rešetņika
Valdis Rudzītis
Aigars Valatkēvičs
Sergejs Žuikovs
Inta Liepa
Haralds Bērziņš
Aldis Birkenšteins
Viktors Demidovs
Silvija Freimane
Elīta Kalniņa
Margarita Keiša
Jevgeņijs Korņilovs
Valentīna Korsukova
Jānis Plūksnis

Inese Skrastiņa
Mārtiņš Sproģis
Biruta Tropa
Anita Jaunzeme
Valentīna Roma
Aldis Špakovskis
Zigurds Zamaičs
Nina Ņikitina
Maija Meļķe
Solveiga Strēle
Andrejs Ūsiņš
Anatolijs Afanasjvs
Rīta Jaunzeme
Ingrīda Gustsone
Henrihs Trainis
Helēna Žīgure
Līva Jermacāne

Nikolajs Lielbriedis
Lidija Breidaka
Vera Korņilova
Edmunds Krūmiņš
Sofija Zvonkova
Manfreds Dunde
Dmitrijs Bobovs
Rasma Freija
Marta Jaunzeme
Olga Beroza
Ilze Kļaviņa
Elma Venckus
Matrena Spiridonova
Maiga Bērziņa
Helēna Ķisele
Elvīra Sika
Elvīra Meistere

Informāciju no iedzīvotāju reģistra sagatavoja Līvija Andersone

Pateicība

Paldies Līgatnes novada vidusskolas direktores vietniecei mācību darbā Leonorai Dubkevičai par vērtīgo dāvinājumu dienas un interešu centram „Saulspuķe”.

Foto: Anita Jaunzeme

Satiekas jaunie talanti

4.aprīlī Līgatnē notika ikgadējais Latvijas jauno dziedājošo talantu konkurss – „Aprīļa Do-Re-Mi”. Līgatnē kopā ar čaklo Biti konkursā piedalījās jaunie mākslinieki no visas Latvijas. Godalgotās vietas izcīnīja:

1.vieta – Mārcis Bērziņš no Skujenes,

2.vieta – Lāsma Kitija Mateusa no Taurenas,

3.vieta tika dalīta, to ieguva Marta Šūmane un Elvija Jansone.

Galveno balvu izcīnīja Anna Rijniece, kuras izpildījums savīļņoja visus klātesošos. ●

Kampaņa – „Esmu mazs – saudzē mani!”

2012.gada 12.aprīlis – maijs

Centrs „Dardedze” šī gada 12.aprīlī uzsāka īstenot kampaņu – „Esmu mazs – saudzē mani!”. Kampaņas mērķis ir veicināt mazu bērnu (0–3 gadi) vecāku izpratni par fiziskas sodīšanas un jebkuras citas cietsirdīgas izturēšanās pret maziem bērniem mājas vidē negatīvajām sekām, kā arī uzlabot pieaugušo praktiskās zināšanas par pozitīvām bērnu disciplinēšanas metodēm.

Kampaņas idejas autors ir nevalstiskā organizācija „Nobody’s Children Foundation” (Polija), kas par savu sadarbības partneri Latvijā ir izvēlējusies nevalstisko organizāciju „Dardedze”, piešķirot atļauju izmantot vizuālos materiālus. Kampaņu atbalsta īpaši kampaņas „Esmu mazs – saudzē mani” aģenti – sociālie darbinieki no divdesmit pieciem Latvijas

novadiem – Pāvilstas, Rojas, Talsu, Brocēnu, Jaunpils, Dobeles, Ozolnieku, Bauskas, Skrīveru, Viesītes, Babītes, Stopiņu, Garkalnes, Saulkrastu, Krimuldas, Salacgrīvas, Beverīnas, Līgatnes, Strenču, Gulbenes, Balvu, Viļānu, Krustpils, Līvānu un Dagdas novadiem.

Kampaņai ir radīts plakāts, lai uzrunātu vecākus un bērnu aprūpētājus, LTV tiks demonstrēti divi video klipī, radio skanēs kampaņas džingls, vecākiem tiks dalītas uzlīmes „Es mācos dzīvi no Tevis”, kas viņiem dos iespēju

demonstrēt savu pozitīvo attieksmi un veicināt pozitīvu audzināšanu. Uzlīme būs kā simbolisks līgums ar bērnu par nevardarbīgu audzināšanu.

Kā viens no kampaņas aģentiem aicinu vecākus un citus interesentus apmeklēt mājaslapu www.paligsvecakiem.lv, kurā atradīsiet plašāku informāciju par:

- kampaņas materiāliem – plakātiem, klipiem, uzlīmēm, brošūrām,
- pozitīvu audzināšanu un pozitīvām disciplinēšanas metodēm,
- bērna vecumposma raksturīgajām iezīmēm,
- iespējām tikt galā ar sežģījumiem vecāku dzīvē,
- atbalsta pasākumiem un organizācijām vecākiem utt.

Līgatnes novada Sociālā dienesta sociālā darbiniece **Vita Leišavniece** ●

DOMES SĒDĒ

Līgatnes novada domes sēde 2012.gada 22.martā

Informatīvā daļa:

1. Līgatnes novada domes izpilddirektora Guntara Pīpkalēja ziņojums par projekta „Sauls kolektoru izmantošana siltumenerģijas iegūšanai rehabilitācijas centrā „Līgatne”” īstenošanu.
2. Līgatnes novada domes izpilddirektora Guntara Pīpkalēja ziņojums par Līgatnes novada domes sēdes 2011.gada 18.augusta lēmuma „Par projekta uzsākšanu” (16.§) izpildi.
3. Līgatnes novada domes izpilddirektora Guntara Pīpkalēja atskaite par pienākumu izpildi.

Izskatītie jautājumi:

1. Par Līgatnes novada domei valdījumā esošo nekustamo īpašumu ierakstīšanu zemesgrāmatā uz Līgatnes novada domes vārda, adreses un nekustamā īpašuma lietošanas mērķa apstiprināšanu.
2. Par zemes vienības daļas Dārza iela 4A, Līgatne, Līgatnes novads, ar kadastra apzīmējumu 4211 002 0034, iznomāšanu.
3. Par nosaukuma un adreses piešķiršanu AS „Latvenergo” slēgtām transformatoru apakšstacijām.
4. Par līdzfinansējuma noteikšanu volejbola nodarbībās.

5. Par Līgatnes karatē grupas trenera Ulda Upmaņa iesniegumu.
6. Par Līgatnes novada domes deputātu Silvijas Zaharānes un Jurija Daģa iesniegumu.
- 7.–41. Par daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas un tai piesaistītās zemes vienības «“Adrese”» Līgatnes novadā pārvaldīšanas tiesību nodošanu.
42. Par Līgatnes novada pašvaldības saistošo noteikumu Nr.14/20 „Grozījumi Līgatnes novada pašvaldības saistošajos noteikumos Nr.14/16 „Par līdzfinansējuma samaksas kārtību Līgatnes Mūzikas

un mākslas skolā”” apstiprināšanu.

43. Par apkures tarifu pārrēķinu.
  - 44.–62. Par nekustamā īpašuma nodokļu parādu piedziņu bezstrīda kārtībā.
  63. Par nomas maksas noteikšanu Līgatnes novada domes īpašumā esošajam garāžam „Skaļupēs”, Līgatnes pagastā, Līgatnes novadā.
- Ar Līgatnes novada domes sēdes lēmumiem var iepazīties Līgatnes un Augšlīgatnes pakalpojumu centros, kā arī novada mājas lapā www.ligatne.lv.
- Informāciju sagatavoja Līgatnes novada kancelejas vadītāja
Ilze Goba ●

SAISTOŠIE NOTEIKUMI

APSTIPRINĀTI ar Līgatnes novada domes 2012.gada 26.janvāra sēdes lēmumu (prot. Nr.1, 15.§)

Līgatnes novada pašvaldības saistošie noteikumi Nr. 14/15 „Par nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanu Līgatnes novadā 2012.gadā”

Izdoti saskaņā ar Latvijas Republikas likuma „Par pašvaldībām” 21.panta 1.daļas 15.punktu, 46.pantu, likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli” 1.panta 2.daļas 9¹.punktu, 3.panta 1.daļas 14.punktu, Pārejas noteikumu 40.punktu

1. Šie noteikumi nosaka nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanu Līgatnes novadā 2012.gadā.
2. Piemērot nekustamā īpašuma nodokļa apmēra pieauguma ierobežojumu zemei 25% apmērā, salīdzinot ar iepriekšējo taksācijas gadu, ja nemainās nekustamā īpašuma lietošanas mērķis personām:
3. kurām piešķirts politiski represēto personu statuss, ja zeme tiek izmantota saimnieciskajā darbībā;
4. kurām piešķirts trūcīgas personas statuss;
5. Černobiļas atomavārijas seku likvidācijas dalībniekiem.
6. Noteikt, ka ar nekustamā īpašuma nodokli netiek apliktas dzīvojamo

māju palīgēkas, kuru platība pārsniedz 25 m².

7. Vidi degradējošu, sagruvušu vai cilvēku drošību apdraudošu būvi aplikt ar nekustamā īpašuma nodokļa likmi 3% (trīs procentu) apmērā no būvei piekritīgās zemes kadastrālās vērtības.
8. Šie saistošie noteikumi stājas likumīgā spēkā nākamajā dienā pēc to parakstīšanas.

Līgatnes novada domes priekšsēdētājs **A.Šteins** ●

APSTIPRINĀTI ar Līgatnes novada domes 2012.gada 26.janvāra lēmumu (prot. Nr.1, 17.§), ar grozījumiem, kas izdarīti Līgatnes novada domes 2012.gada 22.marta sēdē (prot. Nr.4, 42.§)

Līgatnes novada saistošie noteikumi Nr.14/16 „Par līdzfinansējuma samaksas kārtību Līgatnes Mūzikas un mākslas skolā”

Izdoti saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” 14.panta trešo daļu un 15.panta pirmās daļas 4.punktu, izglītības likuma 12.panta 2.1 daļu

I Vispārīgie jautājumi

1. Saistošie noteikumi (turpmāk – Noteikumi) nosaka kārtību, kādā tiek iekasēta daļēja maksa kā līdzfinansējums (turpmāk – Līdzfinansējums) no izglītojamo vecākiem vai likumisko interešu pārstāvjiem (turpmāk – Vecāki) par izglītības iegūvi Līgatnes Mūzikas un mākslas skolā (turpmāk – Skola) profesionālās ievirzes izglītības programmās ietvertā mācību procesa nodrošināšanai.
2. Līdzfinansējums ir ikmēneša maksājums mācību gadā, ko, saskaņā ar Līgatnes novada domes lēmumu un šiem Noteikumiem, Vecāki iemaksā speciālā pašvaldības

budžeta kontā Līgatnes Mūzikas un mākslas skolas ieņēmumu pozīcijā.

3. Izslēgts ar 2012.gada 22.marta grozījumiem.

- 3.¹ Šo Noteikumu ieviešanas un Līdzfinansējuma iemaksas kontroli organizē un nodrošina Skolas direktors.

II Līdzfinansējuma noteikšanas kārtība, apmērs un samaksas kārtība

4. Līdzfinansējums veido daļu no Līgatnes novada domes Skolai piešķirtā budžeta.
5. Līdzfinansējumu maksā Vecāki, kuru bērni Skolā apgūst licencētas profesionālās ievirzes mūzikas, mākslas un dejas izglītības programmas.
6. Līdzfinansējuma apmēru vienam izglītojamam vienā izglī-

tības programmā ar lēmumu nosaka Līgatnes novada dome. Līdzfinansējuma apmērs katru mācību gadu var tikt pārskatīts.

7. Līgatnes novada dome var noteikt Līdzfinansējuma maksas atvieglojumus, to apmēru un piešķiršanas kārtību.
8. Līdzfinansējumu iekasē par mācību laiku no 1.septembra līdz 31.maijam.
9. Par Līdzfinansējuma izlietojumu atbild Skolas direktors, to kontrolē Līgatnes novada domes grāmatvedība.
10. Līdzfinansējumu izglītojamo Vecāki katru mēnesi no 1.septembra līdz 31.maijam iemaksā Līgatnes novada domes kasē vai ieskaita Līgatnes novada domes norādītajā kontā līdz kārtējā mēneša 25.datumam.

III Atvieglojumu apmērs un piešķiršanas kārtība

11. Izglītojamiem, kuri Skolā vienlaicīgi apgūst mūzikas un mākslas izglītības programmu, Līdzfinansējums jāmaksā par katru no tām pilnā apmērā.
12. Ja skolā mācās 2 (divi) vai vairāki vienas ģimenes bērni, Līdzfinansējuma apjoms par katru bērnu tiek noteikts 75% apmērā no pilnā maksājuma summas.
13. Izglītojamiem, kuru Vecāki likumā noteiktā kārtībā ir ieguvuši trūcīgās personas vai ģimenes statusu, Līdzfinansējuma apjoms tiek noteikts 25% apjomā no pilnās maksājuma summas.
14. Atbalstot izglītojamus, kuri gūst panākumus (godalgotas vietas) dažāda mēroga konkursos, festivālos, izstādēs, viņiem tiek noteikta 50% atlaide no Līdzfinansējuma mēneša maksājuma summas nākamajā mēnesī pēc dalības konkursā, festivālā, izstādē.
15. Izglītojamiem, kuri attaisnotu vai neattaisnotu iemeslu dēļ neapmeklē Skolu, iemaksātais Līdzfinansējums netiek pārrēķināts. Pārtraucot mācības Skolā,

APSTIPRINĀTI ar Līgatnes novada domes 2012.gada 23.februāra lēmumu (protokols Nr.2, 2.§)

Līgatnes novada domes saistošie noteikumi Nr.14/17 „Grozījumi Līgatnes novada domes 2010.gada 19.augusta saistošajos noteikumos Nr.21/10 „Par Līgatnes novada pašvaldības nodevām””

Izdoti saskaņā ar Latvijas Republikas likuma „Par pašvaldībām” 14.panta trešo daļu,

likuma „Par nodokļiem un nodevām” 12.panta pirmās daļas 1., 2., 4., 5., 7., 9., 10.punktu,

Ministru kabineta 2005.gada 28.jūnija noteikumu Nr.480 „Noteikumi par kārtību, kādā Pašvaldības var uzlikt pašvaldību nodevas” 16.¹ punktu

Veikt Līgatnes novada domes 2010.gada 19.augusta saistošajos noteikumos Nr.21/10 „Par Līgatnes novada pašvaldības nodevām” (ap-

Līgatnes novada Kultūras un tūrisma centrs sveic jauno vadītāju Ilzi Kūli un novēl izturību, smaidu un radošas idejas jauniem projektiem!

Kultūras pasākumi APRĪLĪ un MAIJĀ

Līgatnes novada Kultūras un tūrisma centrs aprīlī un maijā piedāvā apmeklēt šādus pasākumus:

* * * * *

20.aprīlī plkst.18.00 Līgatnes kultūras namā – Līgatnes Mūzikas un mākslu skolas 20 gadu jubilejas koncerts. Mīļi tiek aicināti skolas absolventi, skolēni un visi mūzikas un mākslas cienītāji!

* * * * *

4.maijā plkst.14.00 Līgatnes kultūras namā – Latvijas Radio kora koncerts „Mīlas valši”. Programmā Juris Ābols, Johanness Brāms, Pēteris Butāns, Ēriks Ešensvalds, Arturs Maskats.

* * * * *

13.maijā Mātes dienas koncerts – plkst.10.00 „Zvaniņos”, plkst.12.00 Līgatnes kultūras namā.

* * * * *

25.maijā Līgatnes kultūras namā tautas lietišķās mākslas studijas „Līgatne” 45 gadu jubilejas izstādes atklāšana.

* * * * *

26.maijā plkst.11.00 VI Tradicionālie pūtēju orķestru svētki visā Līgatnes novadā. Plkst.19.00 svētku gājiens visiem dalībniekiem, plkst.20.00 lielkoncerts Līgatnes pilsētas estrādē un zaļumballe.

Informāciju sagatavoja
Katrina Šteina

Vecāku iemaksātais Līdzfinansējums netiek atmaksāts.

16. No Līdzfinansējuma maksas tiek atbrīvoti bērni invalīdi un bērni bāreņi.
17. Lai tiktu piemēroti Noteikumu 13.punktā minētie atvieglojumi, izglītojamo Vecākiem Skolas direktoram jāiesniedz iesniegums un pašvaldības Sociālā dienesta izsniegtās izziņas kopija. Skolas direktors ar rīkojumu nosaka atvieglojuma apmēru un laika periodu, kurā atvieglojums tiek piemērots.

IV Noslēguma jautājumi

18. Izslēgts ar 2012.gada 22.marta grozījumiem.
19. Saistošie noteikumi stājas spēkā likuma „Par pašvaldībām” 45.pantā noteiktajā kārtībā.

stiprināts ar Līgatnes novada domes 2010.gada 19.augusta lēmumu (protokols Nr.13, 10.§)) šādu grozījumu:

Izteikt saistošo noteikumu 8.4.apakšpunktu šādā redakcijā: „8.4. Izziņa par tiesisko pamatojumu un faktisko stāvokli būvēm Ls 20,00.” ●

Foto: Aivars Lapiņš

Sākums „Līgatnes Novada Ziņas” 2012.gada martā

„Tagad man ir laiks visu pārcilāt un saprast, kas notika tad un kas notiek tagad. Izvērtēt un daudz ko izsecināt,” saka 73 gadus vecais pensionārs, kādreizējais Līgatnes pagasta priekšsēdētājs Andris Birze, kurš joprojām ar interesi seko līdzī notikumiem gan lielajā kaimiņvalstī, gan pašu mājās, lasa grāmatas un skatās ziņu pārraides Krievijas un Latvijas telekanālos. Atmiņā joprojām savu vietu ieņem spilgtas epizodes no dzīvē un darbā aizvadītā posma.

Silvija Lapiņa

1988.gadā Rīgā notika folkloras festivāls, kuru lūkot brauca arī Dzidra un Andris Birzes. Gājiena dalībnieki rokās turēja gan Latvijas sarkanbaltsarkanā karogu kā folkloras elementu, gan Vides aizsardzības kluba zaļbaltzaļo karogu. „Čto eto takoje? Jihņije flagi? (Kas tas tāds? Viņu karogi? – no krievu val.),” nesapratnē bija krievvalodīgie. Folkloristi devās uz Brīvības pieminekli, un kopā ar viņiem arī Andris ar sieviņu. Pakāpies pa pieminekļa kāpnēm uz augšu, kopā ar pārējiem viņš sauca: „Dievs, svētī Latviju! Dievs, svētī Latviju!”

Par rusifikāciju

Latvijas rusifikācija sākās ar 1940. gada 17.jūniju, bet jo izteikti ar 1945. gada 9.maiju. Jau 1962.gadā gandrīz visām rajona mēroga sanāksmēm vajadzēja notikt krievu valodā. Bet 1974.gadā, strādājot Latvijas Lauksaimniecības akadēmijā, iezīmējās divvalodības sarežģītā situācija. Lūk, tā laika kāda epizode, ko atceras A.Birze.

Budžetu PSRS pakļautības iestādēm Latvijas teritorijā, tostarp arī akadēmijai, iedalīja Maskava, tādēļ naudas jautājumus saskaņot nācās braukt uz PSRS galvaspilsētu. Grāmatvedim līdzī vienmēr devās prorektors, pēc tautības krievs, kurš arī bija atsūtīts darbā no Maskavas, jo tur latvieša teikto neviens „nedzirdēja”. Andris ar savu ieņemamo amatu bija tikai izpildītājs. „Kāpēc jums uz vienu studentu ir tādas izmaksas?” jautāja maskavietis. „Mums mācības notiek divās valodās,” skaidroja

akadēmijas vadības pārstāvis. „A počemu ješčo po našemu ņe govorjat? (Kāpēc vēl nerunā mūsu valodā? – no krievu val.),” iebilda maskavietis. Uz to izglītības iestādes pārstāvis atbildēja: „Vēl par agru, vēl par agru.”

A.Birze stāsta, ka masveida rusifikācija toreiz notika ne tikai Latvijā, bet visās Padomju Savienības republikās. Šodien rusifikācijas ideoloģiju viņš saskata partijā „Saskaņas centrs”: „„Saskaņas centrs” faktiski būtu jāsauc par „Nesaskaņas centru”. Tas ir interfrontes ideoloģiskais pēctecis – bijušo Baltijas kara apgabala virsnieku, komunisma ideologu, jau rusificēto latviešu kopas pārstāvis Latvijas parlamentā. Tur ir sākums Latvijā vēl joprojām pastāvošām rusifikācijas tendencēm.”

Bijušais Līgatnes pagasta priekšsēdētājs atceras, kā savulaik Juris Bojārs ar juridiski pamatotām publikācijām par starptautiskajām tiesībām un nacionālo jautājumu padomju republikās, kā arī ar izstrādāto „Deklarāciju par Latvijas valsts suverenitāti” faktiski uzspirdzināja Padomju Savienību, jo toreiz J.Bojāra rakstīto neatkarības deklarāciju vēlāk ar neilgām izmaiņām par pamatu paņēma arī pārējās republikas, ieskaitot Krievijas Federāciju. A.Birze atzīst, ka Latvijas neatkarības atjaunošana nevarēja notikt bez Borisa Jelčina un zināmā mērā arī pat bez Edmunda Johansona – Latvijas PSR VDK (Valsts Drošības komiteja jeb krievu val. sauktā KGB) priekšsēdētāja – līdzdalības, kurš nobremzēja Alfrēda Rubika provokācijas nemieru izraisīšanai.

Pensionārs atminas, ka Līgatnes papīrfabrikas kādreizējais direktors Jānis Gustsons, 1940.gada notikumu aktīvs dalībnieks Latvijā, par okupāci-

Vēstures liecinieks Andris Birze

ju teica: „Es zinu, kā tas notika, tur jau neviens nevarēja pīkstēt, ne Ulmanis, ne kāds cits. Visu kārtoja vai nu Žanis Spure vai Andrejs Višinskis no PSRS vēstniecības. Latvijā toreiz priekš tiem laikiem perfekti bruņotas Sarkanās armijas karaspēka bija vairāk nekā Latvijas armijas, tāpat arī tanki, lielgabali, jūras karaflote un lidmašīnas. Tas Latvijā notika saskaņā ar ultimāta kārtībā uzspiesto tā saucamo bāzu līgumu. Pēc tam 17.jūnija rītā sākās Sarkanās armijas tanku kolonnu ieņākšana Latvijā no Lietuvas, Krievijas un Igaunijas.”

„Man ir jābrīnās, cik slikti Latvijas vēsturi zina latviski rakstošie un runājošie (radio, televīzijas) žurnālisti, nemaz jau nerunājot par krievvalodīgās preses žurnālistiem, kuri to mācījušies no padomju laiku grāmatām,” bilst līgatnietis, kurš notikumiem Latvijā un Krievijā sekojis un seko joprojām. Viņš uzskata, ka samērā precīzi Krievijas vēsturi atspoguļoja Mihaila Gorbačova līdzgaitnieks Aleksandrs Jakovļevs savā grāmatā „Krēsla”, kur nobeigumā autors raksta: „Krievijā vēl aizvien valda krēsla, un es nezinu, vai tas ir rīta vai vakara mijkrēslis. Tomēr turpinu cerēt, ka rīta. Tik ļoti gribas ticēt, ka, Koroļenko vārdiem runājot – *svētajā Krievzemē gaiļi dzied, svētajā Krievzemē gaisma aust.*”

„Vistraģiskāk ir tad, ja cilvēks jūtas vainīgs, ka viņš nepieder kādai noteiktai nacionalitātei, kā tas bija ar gruzīnu Josifu Staļinu, kurš dievināja tikai krievisko, kā tas ir ar Jāni Urbanoviču, kurš necieš latvisko un dievina krievisko. Tādu Latvijā ir diezgan daudz, jo piecdesmit vārdiem runājot rusifikācijas gadi nevarēja palikt bez sekām. Padomju rusifikācijas sistēma balstījās uz to, ka valoda ar laiku noteiks nacionalitāti un kultūru. Šodien rusificētie latvieši jūtas vainīgi, ka viņi nav krievi, un balso par tās tautas interesēm, kurai viņi vēlētos piederēt. Mēs nenovērtējam arī slepeno dienestu darbu, kas strādāja barikāžu laikā un strādā joprojām. Baltijas kara skolās, augstākajās krievu šovinisma un ideoloģijas garā izaudzinātās paaudzes ir starp mums. Mēs joprojām, tāpat kā neatkarības atjaunošanas laikā, esam uz naža asmens,” viedokli pauž A.Birze un spriež, ka Aigara Kalviša un citas valdības bija un ir piemirsušas būvēt savu nacionālo valsti.

Jautāts, kā A.Birze vērtē tagadējā Līgatnes novada vadītāja darbību, bijušais pagasta priekšsēdētājs bilst, ka viņam nav pieņemama ievēlēto deputātu viedokļu atšķirība un ka tautas ievēlētie kalpi nestrādā kā vienota komanda: „Es esmu par godīgu spēli, kas labumu dotu visiem novada iedzīvotājiem.”

Saskarsme ar VDK

Pirmā saskarsme ar VDK notika vēlēšanu sakarā, kur Līgatnes pārvaldes

ēkā vēlēšanu komisijas locekļi, tostarp arī A.Birze, skaitīja vēlēšanu balsis. Būdam vēl jauns un zaļš, Andris skaļi izlasīja uz viena biļetena uzrakstīto – *ko jūs taisāt teātri! Visi klusēja kā ūdeni mutē ieņēmuši, tikai viens uzreiz pieprasīja – dod šurp! Kā izrādījās, tas bija VDK darbinieks no Cēsīm, kur atradās šīs iestādes birojs. Vēlāk šo pašu cilvēku, kura pienākumos ietilpa sistemātiski apbraukāt viņam ierādīto zonu un pie saimniecību vadītājiem un partijas sekretāriem noskaidrot, kur, kas notiek un kas, ko dara, Andris ieraudzīja iznākam no saimniecības „Līgatne” direktora kabineta. „Tikai tagad pamazām kļūst jūtams, cik totāla kontrole bija nodrošināta visā Latvijas PSR, pat Atmosdas laikā, ko savā grāmatā „Čekas ģenerāļa piezīmes” apraksta Edmunds Johansons,” piezīmē A.Birze.*

Ārzemniekiem un šodienas Latvijas jaunatnei pietrūkst informācijas

Pirms pāris gadiem, kad kāda dāņu tūrisma firma iegriezās Līgatnē ar vēlmi paplašināt tūrisma informācijas loku un uzmeklēt cilvēku, kas darbojies gan Padomju Latvijas, gan Atmosdas laikā un arī mūsdienās, novadnieki viņiem ieteica A.Birzi. „Rietumeiropieši nezina, ne kāda bija padomju sistēma un kā tā funkcionēja,

ne arī to, kāda Latvija ir tagad,” saka līgatnietis, kurš, izlasījis dāņu rakstnieka Jensena grāmatas „Lielais gulags jeb Krievijas traģēdija” un „Rietumu atmiņas zudums XX gadsimtā” secināja, ka ārzemniekiem par Latviju nav nekādas informācijas. Andra labo gribu izstāstīt dāņu tūristiem visu par bijušajiem un tagadējiem laikiem ierobežoja Latvijas tulka sliktās dāņu un arī angļu valodas zināšanas, kā arī zināšanu trūkums par kolhoziem, padomju saimniecībām un Latvijas vēsturi, pēc kā viņam radās pārlicība, ka Latvijā mūsdienu jaunatne ir milzīgā informācijas trūkumā, kas liedz arī citu valstu tūristiem saņemt precīzāku notikumu atspoguļojumu par bijušajiem un tagadējiem laikiem: „Jo Latvijas vēsture skolās netika mācīta...”

Dienas vada savā piemājas saimniecībā

Šobrīd savos 73 gados A.Birze strādā piemājas saimniecībā, ziemā kopjot celiņus, vasarā rūpējoties par ābeļdārzu, izgriežot kokiem zarus, pļaujot zāli piemājas teritorijā, stādot siltumnīcā tomātus, dārzā kartupeļus, burkānus un gatavojot malķu ziemeļiem. Darbīgajam pensionāram A.Birzem nav skaidrs, kā cilvēki, kam ir zeme, apgalvo, ka viņiem nav, ko ēst, bet paši neko negrib izaudzēt, lai pabarotu ģimeni. ●

Līgatnietes apciemo garkalnietes

Atsaucoties uz ielūgumu, 1.aprīlī dienas centra (DC) „Saulspuķe” adītājas un Amatnieku centra meistares Dainas Klints vadībā devās uz Garkalnes senioru kluba „Strauts” rokdarbnieču saietu, kas notika Bergu kultūras namā. Dalībnieki no dažādiem novadiem bija ieradušies kuplā skaitā, lai parādītu savu veikumu un iepazītos ar citu daiļamatnieku darinājumiem. Līgatnes rokdarbnieču pulku pārstāvēja 16 dalībnieki.

Pirmo reizi piedaloties izstādē ārpus novada robežām, parūpējāmieši, lai izstāde būtu krāšņa un daudzpusīga. Izstādē tika rādītas mūsu audē-

ju segas, šūtās lelles un rotaļlietas, smalki adīti pirkstaini, neskaitāmi adītu zeķu pāri, tapotas un adītas šalles, greznas rotas, filcējumi un vēl daudz un dažādi darbi. Amatnieku centra smalkie darinājumi eleganti pārstāvēja Līgatnes novadu. Īpašu publikas apbrīnu ieguva kvilinga tehnikā veidotie darbi.

Pasākuma laikā guvām jaunas idejas turpmākai darbībai un tikām aicināti jau uz nākamajiem šāda veida pasākumiem.

DC „Saulspuķe” vadītāja
Laila Bērziņa

Foto: Rasma Sleičere

No Līgatnes Sprinģu ieža līdz Vāļu kalnam

Stacijas iela 15.

Sigurds Rusmanis

5.turpinājums

Sākums „Līgatnes Novada Ziņas” Nr.9 un 11 (2011.g.), Nr.1, 2, 3 (2012.g.)

Dzelzceļš gar Līgatni parādījās 1889.gadā, stacija „Līgat” tika ierīkota 1891.gadā, nosaukumu „Līgatne” tā ieguva 1927.gadā. Pirmā pasaules kara gados Daugavas frontes apgādei no šejienes caur Nītauri, Madlienu ierīkoja zirgu vilkmes dzelzceļu ar atzarojumiem Skrīveru un Kokneses virzienā. Otrā pasaules kara laikā 1942.–1943.gadā no stacijas uz papīrfabriku izbūvēja astoņus km garo šaursliežu (platums 600 mm) dzelzceļa līniju, kura darbojās līdz 1991.–1994.gadam. Vagoniņi dažkārt tika izmantoti arī kā rezerves noliktavas.

Vildogas iela savulaik bijusi Avotu iela, Sveču iela. Šī Ramas muižas (par to vēlāk) virzienā vedošā iela saukta arī par Zagļu ielu, pamatojot to tā, ka no algas jau neko lielu nevar uzcelt.

Stacijas iela ved fabriku virzienā. Savdabīgajai ēkai Stacijas ielā 15 ar apjomīgu, no koka būvētu bērniņu daļu sen jau nokritis bleķa apdrošināšanas zīme, kur gada skaitlis sākas ar „18...”. Te gribas citēt, ko rakstījis Miervaldis Birze darbā „Par savu tēmu” (žurnāls „Karogs”, nr.4, 1974.g.), tiesa, par cita laika – 20.gadu – jaunsaimniekiem: „Viņi bieži cēla mājas ar izlaidumiem

jumtos – otram stāvam, bet otrs stāvs gandrīz nekad netika izbūvēts, un dažkārt tai pašā pirmajā kāda no istabām kalpoja par klēti, kur uz grīdas pažāvēt graudus. Mājai stāvu slīnēt, viņi sapņoja. Būt fantastam – sapņotājam laikam ir latviešu dabā”.

No stacijas puses šaursliežu dzelzceļa līnija ved apkārt Augšlīgatnei ar līkumu, tad pa labi no Stacijas ielas. Pie krustojuma ar Sporta ielu redzami angāri – vietā, kur bijušas kara laikā nopostītās dzīvojamās ēkas.

Pēc gatera darbības perioda te Ainars un Elīta Vanagi gatavo koka karotes un gaļas dēlīšus no 17 koku sugām. Tas tiešām interesanti, apmeklētāji var darbus iegādāties, skatīt ne tikai izstādi, bet arī vērot karošu izgatavošanu. Blakus esošās „Vanagu” mājas ir no tām 77, kas līdz 1919.gadam

tika izbūvētas stacijas tuvumā. Arī te vērtīgs ceļotājs pamanīs dīķi, kas gan redzams tikai pavasarī. Tas – kārtējais ūdens rijējs.

Pa kreisi no Stacijas ielas nozarojas aleja uz bijušo Paltmales muižu. Galvenā dzīvojamā ēka (18.gs. beigās, pārbūvēta ap 1910.g.) nav saglabājusies, tās 1920.–1930.gadu fotoattēls publicēts rakstu krājuma „Cēsu novada vēsture” 2.laidienā (1998.g.). Tas ir laiks, kad tā tika izmantota kā tautas nams. Ar laiku paredzēts izgatavot ēkas maketu un uzstādīt Vienkoču parkā. Ēku nodedzināja vācieši 1944.gadā, kuri paspēja ēku vēl izmantot kā topogrāfisko karšu spiestuvi. Otra tāda bija skolā, tad gan bērniem tur nebija vietas. Tagad te redzamajos „Gādniekos” ar veseliem četriem skursteņiem kādreiz dzīvoja kalpi, nākamā – tagadējie „Klētnieki”, kas kādreiz tiešām bijusi muižas klēts. Aiz tās bijusi kungu māja.

Paltmales muižā visu bērniņu un daļu jaunības pavadījis vācu rakstnieks, kritiķis un dzejnieks Manfrēds Kibers (1880.g., Rīgā – 1933.g., Lovenšteinā, Vācijā). Īsu laiku te bijis arī 1919.gadā. Viņš bija mazmazdēls vienam no papīrfabrikas dibinātājiem. Par Paltmales muižu viņš rakstījis: „Tā bija veca un pārbūvēta ..., tajā nē daudz spokošanās, pie sienām karājās nelaiķu bildes, ... runcis Mucepucis mācīja mani saprast dzīvnieku dvēseli.” Varbūt tāpēc viņš bija pazīstams kā dzīvnieku aizsardzības aktivists, viņa pasaku galvenie varoņi ir arī Līgatnes apkārtnē sastopamie mežu un lauku

zvēriņi, katrs apveltīts ar savu spilgtu raksturu. Viņa darbi tulkoti arī latviešu valodā.

Pa labi no Stacijas ielas pamanāmi „Inveisi”, bijusi muižas kalēja māja (18.gs.), kuras fasādei dekoratīvas detaļas. Tālāk Stacijas iela savienojas ar Lejaslīgatnes šoseju. Te, pie autobusu pieturas „Darbņica”, arī beidzas apdzīvotā vieta Augšlīgatne. Varam pa šoseju griezties atpakaļ, bet kas tad paliek neredzēts papīrfabrikas virzienā?

Nākamais ceļš pa kreisi ved uz bijušo Ramas muižu (1,6 km), kura senajos ordeņu laikos bija pazīstama ar nosaukumu Tirza („Tursen”). Īpašnieki mainījusies, bet Johanss Ramms to nopērk 1590.gadā. Vēl 20.gs. sākumā to pārvaldīja vācietis Gustavs Dolgois.

Zināmā mērā muiža ir unikāla – tā laikam ir vienīgā vāciešiem piederējusi muiža, kas, tiem aizbraucot, nonāca latviešu rokās. Nelegāli. Ribentropa – Staļina paktā esot bijis noteikts, ka visu vāciešu, kas aizbrauc uz dzimto zemi, īpašumi paliek valsts rokās. Tas izdevies acīmredzot tāpēc, ka pārdevēja – vācieša uzvārds liciet krievisks.

Divstāvēģā pils nav saglabājusies, bet blakus „Ramām” atrodas bijusi pansionāta ēka. Pēc īpašnieka apgalvojuma tās pirmsākumi ir no 1560.gada. Pansionāts bija vajadzīgs, jo cara laikos Ramas muižas peldu mājā ņēma dūņu vannas. 1940.gadā muižā

eksistēja 18 dzīvojamās un saimniecības ēkas. Rietumu pusē muižas centra apbūvei – aizsargājama Ramas dzirnavezers (3,3 ha). Ezera rietumu galā bijuši muižnieku kapi, taču zeltrači tos likvidējuši. Tiesa, īpašnieki muižai mainījušies bieži. Dzirnava ēkas nav saglabājušās.

Muižas parku Rīgas biedrība izmantoja sarīkojumiem. Tad no Līgatnes stacijas gājieni ar muzikantiem priekšgalā un tiem sekojošiem karognesējiem gar Paltmales muižu devās uz notikuma vietu uz ziemeļiem no muižas. Pēdējā balle te bija 1917.gada Jāņos. Parku iznīcināja 1.pasaules kara laikā, jo kokus izcirta nocietinājumu būvēm.

1940.gada 8.martā muižu nopirka 1896.gadā dzimušais Aleksandrs Lielbriedis. Viņš bija vīrs, kurš gatavojis automātiskās izlūkfotoģrāmas gan Latvijas armijai, gan angļiem, poļiem un lietuviešiem. Ar tādu no lidmašīnas savulaik tika uzņemtas Latvijas kartes. Kara gados viņš aizbrauca uz ASV. 2002.gadā viņš nokļuva uz NASA (ASV Nacionālās aeronautikas un kosmosa administrācijas) Goda plāksnes.

No 1946.gada te darbojās hipodroma palīgsaimniecība. Cūku kūti tad sīvēmātes gulējušas apakšējā stāvā, bet sīvēni pa kāpnēm kāpuši uz otro stāvu.

Turpinājums sekos ●

Vasaras nometne „Pie Sprīdīša”

Šī gada jūnijā 18.darbības sezonu sāks Amatas novada Drabešu pagasta sertificētā bērnu vasaras nometne „Pie Sprīdīša”. Nometnē vasaras brīvdienās bērniem tiek mācīts darba tikums, organizēta laba atpūta, notiek interesantas nodarbības un aizraujoši piedzīvojumi. Šajā nometnē jau ir piedalījušies vairāk nekā trīs tūkstoši bērnu no Latvijas pilsētām un novadiem, kā arī no Šveices, Vācijas, ASV, Anglijas un Nepālas. Amatas novadam ir bijusi laba sadarbība ar vairāku pašvaldību sociālajiem dienestiem. Nometnē ar atvieglotiem nosacījumiem ir uzņemti zēni un meitenes no daudz-

bērnu un trūcīgām ģimenēm. Šāda iespēja nometnei „Pie Sprīdīša” būs arī šogad.

Vasaras nometne notiks:

- 12.06. – 21.06. (10 dienas);
- 26.06. – 08.07. (13 dienas);
- 16.07. – 29.07. (14 dienas);
- 06.08. – 16.08. (11 dienas).

Dalības maksa Ls 12 diennakti.

Nometnē piedalās bērni no 6 līdz 16 gadu vecumam. Nometnē atrodas Amatas novada Drabešu pagasta „Apernos”, Cēsis, LV-4101, tālr.29111198, 29254449. Plašāka informācija par nometni www.apneri.lv.

Līgatnes novada Sociālais dienests ●

„Ramas”.

„Vāverēnu” vecvecāku pēcpusdienu

Vispirms visi saņemam saulainus ielūgumus ar smaidīgu zaķi – „Vāverēnu” grupiņas kolektīvs 5.aprīlī mīļi aicināja uz vecvecāku pēcpusdienu. Bērnodārzs mūs sagaidīja Lieldienu noskaņās. Ziedi, zaķi, olas...

Vecvecāki tika aicināti skaisti izpušķotā zālē, kur katram vietu sēdēšanai norādīja mazbērnu gatavots uzraksts. Bijām ieradusies no dažādām vietām – Mālpils, Jūrmalas, Augšlīgatnes. Visvairāk tomēr vietējie.

Un tad jautras mūzikas pavadījumā gaišos tautas tērpos saposti ar ziedu vainadziņu, ar sevi iepazīstinādami, izleca visi „vāverēni” ar savām audzinātājām. Ar olu groziņu rokās ieradās arī jautrs Lieldienu Zaķis.

Tikšanās ieskandināja sirsniņģ apsveikuma koncerts. Dziesmas, jautras dejas, dzejoļi par vecvecākiem. Katram tika mazbērna gatavots apsveikums – mīļi! Neizpalika arī kopīgas rotaļas.

Kā gan Lieldienu bez olu krāsošanas? Zaķis visus aicināja uz blakus telpu, un radošais darbs varēja sākties. Sūnas, putraini, lapas, sīpolu mizas... Kopā ar mazbērniem likām un tinām, likām un tinām. Kas par krāsām, kad oliņas tika atnestas atpakaļ no virtuves! Laikam katlā bijusi burvju vira, ja tik košos toņos tās nokrāsojušās.

Kamēr krāsojam olas, zālē uzraudās veselīgo kārumu galds. Kā tik tur nav! Kopā paēdām launadziņu, un bērniem atkal gribējās padejot

un rotaļāties. Kā redzējam, viņiem mīļa ir spraiģā deja ar novēlējumu „... čību, čābu, lai jums labi iet!”

Par katra „vāverēna” ģimenīti stāstīja izveidoto fotogrāfiju stends. Tikai dažas mīļas bildītes, un veidojās stāsts par četrām paaudzēm. Par ģimeni bērnodārzā ir runāts daudz, un audzinātājas atklāja, ko par mums, vecvecākiem, stāstot bērni. Interesanti bija uzzināt, kas katrā mazā sirsniņā par mums aizķēries visvairāk.

Cik daudz darba un mīlestības bija ielikts, lai „vāverēni” mūs varētu tā sagaidīt un iepriecināt!

Mīļš paldies bērnodarza vadītājai, audzinātājām, auklītēm, saimniecēm, visam bērnodarza kolektīvam par jauko pēcpusdienu!

„Vāverēnu” vecvecāku vārdā – Laima Timermane ●

Dzelzceļa stacijai „LĪGATNE” 120 gadu jubileja

Aivars Balodis

5.turpinājums

Sākums „Līgatnes Novada Ziņas”
Nr.10, Nr.11 (2011.g.); Nr.1, Nr.2, Nr.3
(2012.g.)

Kad pēc bolševiku apvērsuma Krievijā un latviešu strēlnieku padomes Iskolata darbības Vācijas impērijas armijas neokupētajā Vidzemes un Latgales daļā, arī Paltales pagastā, tika nodibināta Izpildu komiteja ar priekšsēdētāju Zeimani, par tās kantori kalpojusi Līgatnes papīra fabrikas stacijas noliktavu kantora ēka, kuru pēc tās vadītāja uzvārda mēdza saukt par Kolla māju. Tas gan bijis tikai nepilns trīs mēnešus, jo jau 1918.gada 19.februārī vācu armija ieņēmusi Līgatni un līdz februāra beigām visu Latvijas teritoriju. Dzelzceļš pārkārtots uz 1435 mm platumu. Lai gan 1918.gada 18.novembrī bija notikusi Latvijas Republikas proklamēšana un vācu militārā pārvalde Latvijas teritorijā 7.decembrī savas pilnvaras nodeva Latvijas pagaidu valdībai, vācu armijas daļas Līgatnes staciju atstājušas tikai 24.decembra vakarā. Kā savā dienasgrāmatā rakstījis Arnolds Kasparsons, tad tūlīt sākusī darboties Padomju rīcības komiteja, bet jau 26.decembrī sarkanās armijas 4.latviešu strēlnieku pulks ieņēmis Paltales muižu un Līgatnes staciju, un tās apkārtnē noņāuti

arī vairāki palikušie vācu karavīri. Baidoties, ka no Siguldas puses varētu uzbrukt vācu armija, aiz Līgatnes stacijas uzspriecinātas sliedes. Lai gan sarkanā armija ar Pētera Stučkas vadīto valdību bija ieņēmusi gandrīz visu Latvijas teritoriju, 1919.gada maijā lielinieku stāvoklis frontē strauji pasliktinājies. No Līgatnes viņi atkāpušies 24.maijā. Atkāpjoties Līgatnes stacijā no neuzmanīga pavadoņa smēķa aizdedzies kāds bruņu vilciena vagon, kurš eksplodējies un netālu no stacijas uz leriķu pusi izrāvis dzelzceļa uzbērumā ap divi metri dziļu bedri. Ešelona priekšnieks dzelzceļa strādniekiem draudējies ar pistoli visus noņāut, ja stundas laikā sliežu ceļš netiks savests kārtībā. Tas gan izdevies tikai divu stundu laikā, un bruņu vilciens aizbraucis leriķu virzienā. Bez tam lielinieki atkāpjoties 24.maija vakarā aplējuši ar petroleju un nodedzinājuši arī Gaujas kroga tiltu, kā arī 1915.gadā būvētos Muižnieku un Rāmnieku tiltus. Pie reizes atcerēsimies, ka pēdējo ar Līgatnes staciju saistīto Gaujas tiltu Līgatnē pie Attakām, atkāpjoties pēc Cēsu brīvības cīņām, atkāpjoties pēc Cēsu brīvības cīņām, 24.jūnijā rītā nodedzinājuši vācu armijas karavīri.

Latvijas Republikas laikā ar 1919.gada 25.novembrī dzelzceļa staciju „Līgat” pārdēvē par staciju „Ligate”. Kā jau minēju aprakstā par Siguldas staciju, tad Rīgas – Valkas dzelzceļš 1919.

gada beigās pārkārtots uz 1524 mm ceļa platumu, pēc tam posmā Rīga – Strenči atkal uz 1435 mm, bet 1921.gadā pārkārtots atpakaļ uz 1524 mm sliežu ceļa platumu. Latvijā, atjaunojot un būvējot jaunus dzelzceļus, tiek būvētas un pārbūvētas arī daudzas dzelzceļu stacijas. Tās tiek veidotas kā daudzfunkcionāli centri, kuros apkalpo ne vien dzelzceļu pasažierus, bet tajos tika iekārtotas arī bufetes, telefona – telegrāfa kantori, zobārstu un ārstu kabineti, frizētavas utt. Ar laiku pie stacijām tika piesaistīta arī autobusu satiksme. Lai tam visam nodrošinātu telpas, pēc arhitekta Pētera Federa projekta 1924.gadā Līgatnes stacijas ēkai uz Rīgas pusi uzcelta piebūve. Iespējams, ka tāpēc dažreiz tiek rakstīts, ka Līgatnes staciju sākotnēji projektējis Pēteris Feders, lai gan viņš tajā laikā vēl mācījās Pēterburgā un vēlāk dzīvoja un strādāja Polijā, un Latvijā atgriezās tikai 1921.gadā. Kā redzam, tad viņš respektējis Meņģeļu darbu un Līgatnes stacijas piebūve būvēta tajā pašā stilā kā pamatceltne un nezinot pat grūti nojaust, ka stacijas ēka celta divos paņēmienos.

Pēc Latvijas dzelzceļu galvenā direktora A.Rodes rīkojuma Nr.153. ar 1926.gada 15.maiju sāk oficiāli lietot dzelzceļa stacijas „Ligate” nosaukumu ar garo „i” burtu.

Līgatnes stacijas galvenā ieeja, kura atradies pirms 64,1 kilometra atzīmes, LU mehānikas fakultātes studentu biedrības ekskursanti 1926.gada 4.novembrī.

Atcerēsimies, ka, izpildot Saeimas 1924.gada 17.jūnija lēmumu par vietvārdu latviskošanu, Iekšlietu ministrija 1925.gada 22.jūnijā pieņēmusi lēmumu par vairāku vietvārdu pārdēvēšanu, tai skaitā arī Paltales pagastu par Līgatnes pagastu. Šis lēmums stājies spēkā ar 1925.gada 1.septembri. Ņemot to vērā, daudzas pašvaldības ierosinājušas, lai tiktu pārdēvētas arī tuvākās dzelzceļa stacijas un pasta – telegrāfa iestādes. Pašvaldības departaments sakopojis visus pašvaldību ierosinājumus un to izlemšanai 1926.gada 18.septembrī sasaucis apspriedi, kuru vadījis pašvaldību departamenta direktors J.Zankevics un kurā piedalījies: no dzelzceļu virsvaldes P.Līcis, no pasta – telegrāfa virsvaldes K.Krūmiņš, no universitātes profesors Endzelīns, no filologu biedrības profesors P.Šmits, pašvaldību departamenta lauku nodaļas vadītājs

P.Klinklavs, vēsturnieks M.Siliņš, agronoms K.Rozīts un Senatnes pētītāju biedrības un V.Grinbergs no apriņķu pārstāvēniecības prezidija. Pārrunājot iesniegtos ierosinājumus par 40 dzelzceļa staciju un 32 pasta – telegrāfa kantoru pārdēvēšanu, apspriede tai skaitā vienojusies pārdēvēt Līgatnes staciju un pasta – telegrāfa kantori par „Līgatnes”. Dzelzceļa virsvalde gan par to savu rīkojumu Nr.132., kuru apstiprinājis arī satiksmes ministrs K.Krievs, izdevusi tikai 1927.gada 29.martā, un tas stājies spēkā ar 1.maiju.

Ja līdz Pirmajam pasaules karam Līgatnes dzelzceļa stacijā galvenais kravu saņēmējs un nosūtītājs bija Līgatnes papīra fabrika, tad Latvijas Republikas laikā, attīstoties tautsaimniecībai, dzelzceļš un stacija aizvien vairāk tiek izmantoti kokmateriālu, lauksaimniecības un citu pārtikas produktu, mājdzīvnieku un būvmateriālu pārvešanai. No stacijas ēkas uz Rīgas pusi bijusi uzbūvēta pat speciāla piena rampa un tai pretim neliela noliktavas ēka, kuras pamati redzami vēl tagad. Blakus dzelzceļam, netālu no 63,5 km jeb tautā sauktās Ozolkroga pārbrauktuves, ticis iekārtots graudu pieņemšanas punkts, uz kuriem graudus pēc noteikta grafika veduši piesaistīto pagastu zemnieki. Graudu noliktavas darbojušās arī Otrā pasaules kara laikā un vēl kādu laiku pēc tā.

1935.gada 10.janvārī Iekšlietu ministrs Gulbis izsludina Līgatnes staciju par bieži apdzīvotu vietu.

Fotogrāfijā redzams, ar kādām grūtībām tajos laikos notiek pa dzelzceļu atvestā Lankašīr-tipa tvaika katla pārvešana no Līgatnes stacijas uz Līgatnes papīra fabriku.

Ar 1927.gada 1.maiju stacija „Ligate” pārdēvēta par staciju „Līgatne”. Ierēdņi perona uzraksta atklāšanas svinībās gan vēl pa vecam paradumam uzrakstu veidojuši ar īso „i” burtu. Bet vai varam pārmest tā laika ierēdņiem, jo arī tagad pie sliežu ceļiem daudzās dzelzceļa stacijās izliktas tāfelītes ar uzrakstu „1.vagona apstašanās vieta”, kurās vārda „apstašanās” vidū īsais „a” burts. Priecē, ka Rīgas stacijā, kur bieži vien dominē krievu valoda, šo uzrakstu pareizrakstība neklībo.

Šogad stādīsim dzērvenes

Katru gadu Līgatnes novada pirmskolas izglītības iestādē (PII) tiek rīkota lielā talka, uz kuru tiek aicināti bērni, vecāki, darbinieki, brāļi, māšas – ikviens, kuram rūp bērnudārza apkār-

nes labiekārtošana un arī estētiskais izskats. Visi kopā esam paveikuši daudz. Katru gadu esam ļoti pateicīgi vecākiem par idejām, ziedotajiem materiāliem, ieguldīto darbu. Tā rezultā-

tā mūsu bērniem ir izveidots sporta laukums, iztīrīta un labiekārtota grāvņa aiz PII ēkas Gaujas ielā 7, ierīkota smilšu kaste PII ēkā „Zvaniņos”.

Šajā pavasarī esam iecerējuši bērnodārza ābeļdārzā ierīkot lielo dzērvenju lauciņu. Lai to realizētu, iecerētāji laukumā (aptuveni 20 m²) ir jānorok zeme 40 cm dziļumā, tad laukums jāpiepilda ar kūdras un skaidu maisījumu. Izveidotajam lauciņam apkārt nepieciešams uzstādīt sētiņu, lai kādā straujākā rotāļā tas nejausī neizbrādājās. Ļoti ceram uz izdošanos, jo tad pēc dažiem gadiem mūsu bērniem gan Augšlīgatnē, gan Līgatnes pilsētā būs iespēja baudīt pašu audzētās un vitamīniem bagātās ogas.

Visus vecākus, bērnus un darbiniekus – gan tos, kuri apmeklē PII Augšlīgatnē „Zvaniņos”, gan tos,

kuri apmeklē PII Līgatnē Gaujas ielā 7 – 28.aprīlī plkst.9.00 aicinām uz 2012.gada LĪELO TALKU!

Talkas vieta – ābeļdārzā un grāvņā pie PII ēkas Gaujas ielā 7. Lai darbi izdosies, tētiem līdzi ņemt ķerras un lāpstas, bērniem un mammām – grā-

bekļus. Pēc talkas notiks kopīga foto-grafošanās un arī pikniks.

Jautājumu gadījumā visu paskaidros PII vadītāja Gunita Liepiņa un grupu skolotājas. Mēs jūs ļoti gaidīsim!

PII vadītāja **Gunita Liepiņa**

2011.gada talkas dalībnieki Līgatnē, Gaujas ielā 7.

2011.gada talkotāji Augšlīgatnes „Zvaniņos”.